

Tilskud af 11,400 Rd., hvoraf Statskassen tilskjød de 6,600 Rd., men i 1847 var Erangen til Udvidelse i alle Retninger voget. Læreaanstalten var fra et Forsøg gaaet over til at være et Institut, hvis Gavnlighed ell. r. rettere Nødvendighed var bevist. Der var ingen Øren af dens Virksomhed, som ikke af Mangel paa Plads hindredes i at udrette, hvad den burde. Det var kun ved Lærernes forøgede Anstrængelser, at den udvidede Virksomhed vedligeholdtes. Bestyrelsen indgik derfor i Slutningen af 1847 med Forslag til Universitetet om Tilveiebringelsen af de til en udvidet Virksomhed fornødne Midler. Der behøvedes hertil et Tilskud en Gang for alle til Byggeforetagender og en Forøgelse af det aarlige Tilskud. I Betragtning af Anstaltens hele praktiske Retning og Virksomhed, der fornemmelig var henvendt paa Industrien og dermed i Forbindelse staaende Anliggender, og da intet af de under Direktionens Omraade hørende separate Fond navnlig Universitetets, Communitetets eller det lærde Skolevæsen, kunde affee noget, henvendte Universitetsdirektionen, som var enig med Bestyrelsen i Nødvendigheden af de gjorte Forslag, sig om et Bidrag af Statskassen til Finantsdeputationen. Denne satte sig imidlertid imod Forslaget og henvisste til Sorø Akademi som det Fond, hvoraf Midlerne lettest kunde faaes. Da Universitetsdirektionen i 1848 ophevedes, og Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet traadte i dens Sted, gjenoptoges vel Sagen strax af dette, men blev ved det i November samme Aar indtraadte Ministerfliste igjen foreløbig stillet i Bero.

Bestyrelsen lod sig imidlertid ikke trætte i sine Bestræbelser for at udvide Læreaanstaltens Virksomhed, idet den i 1849 fremkom med et Forslag, som gik ud paa, at Undervisningen udvidedes, om ogsaa Byggeforetagenderne udsattes. Det var navnlig Erangen til videnskabelig Undervisning i Agerdyrkning og til Uddannelsen af Civilingeniører, der med hver Dag blev større. Ministeriet gik ikkun ind paa det første af disse Forslag, og Undervisningen i Landøkonomi aabnedes saaledes i Oktober 1849. Undervisningen i Ingeniørfagene traadte derimod først i Virksomhed i 1857, da ved en privat Foranstaltning de nødvendige Midler til Honorar for en Lærer i disse Fag var tilveiebragt, og samtidigt, nemlig under 28de November 1857 bifaldt Ministeriet Indretningen af en Examen for Ingeniører. Ved Lønningsloven af 12te Januar 1858 bevilgedes efter Rigsdagens Initiativ dette Honorar med 600 Rbl.

I Mellemtiden havde en i 1851 nedsat kombineret Kommission forhandlet Spørgsmaalet om den polytekniske Læreaanstalts fremtidige Stilling og Indretning, og om Ordningen af saavel den høiere mathematisk-videnskabelige som af den almindelige teknisk-industrielle Undervisning. Disse meget vidtløftige Forhandlinger førte ikke til noget

praktisk Resultat, men Sagen henfaldt af sig selv, uden at Ministeriet efter Bestaffenheden af de enkelte i Sagen interesserede Ministeriers i 1855 modtagne Betænkninger fandt Anledning til paany at bringe Sagen under Forhandling, hvorimod Undervisningen i de enkelte Fagretninger efterhaanden enkeltvis ordnedes af de forskellige Ministerier uden indbyrdes Samvirken.

Efterat i Aaret 1859 Institutet for Metalarbeidere var bleven adskilt fra Læreaanstalten og henlagt under det tekniske Institut, hvoraf fulgte, at Værkstedundervisningen ved Læreaanstalten ophørte fra 1ste April 1860, samt efterat den landøkonomiske Undervisning ligeledes i 1859 var overgaaet til Landbohøjskolen, og efterat der endelig paa Finantsloven for 1860—61 var optaget Forslag til et saavel i Form som i Indhold forandret Budget for Læreaanstalten, bygget i mange Retninger paa Forudsætninger, hvortil Læreaanstaltens oprindelige Plan ikke længer svarede, foranledigede dette Bestyrelsen til i 1859 at tilstille Ministeriet en ny Plan for Anstalten til Afsløsning af det ældre i 1829 som provisorisk udfomne Reglement. Da Planen forsvarede den berørte Læreaanstaltens Indtagter og Udgifter, var taget til Følge ved Finantsloven for 1860—61, forelagde Ministeriet den til allerhøjeste Approbation, der meddeltes under 22de Juli 1860. De væsentligste Forandringer i det Bestaaende var, at der var optaget et nyt Hovedfag, nemlig Vand-, Vej- og Jernbanebygning, Modelsamlingens Optagelse blandt Læreaanstaltens videnskabelige Samlinger og Apparater, Studietidens Udstrækning over et større Lidsrum, og en Forhøielse af Betalingen for Afgangen til Læreaanstalten. Derefter udgik under 22de August f. A. et af Ministeriet udfærdiget Reglement.

Dette Reglement bestaar med nedennævnte Modifikationer ialt Væsentligt endnu uforandret. I 1865 er saaledes Undervisningens Omfang forøget med Foredrag over Opvarmning, Ventilation, Lilledning og Afledning af Vand; Læreaanstaltens Bibliothek er indlemmet i Universitetsbibliotheket. I 1872 er indrettet en 4de Examen for examinerede Kemikere. Flere Fripladser ere oprettede, navnlig ved Finantsloven for 1875—76. 8 Stipendier a 300 Kr. for polytekniske Examinander, som ikke ere Studenter, samt 3000 Kr., til at give trængende fattige og dygtige Examinander fri Undervisning og til Betaling for Prøvelse af deres Opmaalinger og Nivellements.

Ministeriet skal herefter gaa over til en nærmere Belysning af dets egen Stilling til og Opfattelse af Sagen.

Efter hvad ovenfor er bemærket er Frekventsen ved Læreaanstalten stadigen vedblevet at voxe Medens i 1873 i Efteraarshalvaaret Examinanderens Antal var 126 og Deltagernes i Undervisningen 225, er den i Efteraarshalvaaret 1875 resp.